

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních studií

Teze bakalářské práce

Instituce pro trávení volného času mládeže do 18 let

Barbora Zannerová

© 2014 ČZU v Praze

Souhrn

Hlavním cílem této bakalářské práce je zjistit, zda Základní umělecká škola, Praha 7, Šimáčkova 16, která se zabývá vzděláváním v jednotlivých uměleckých oborech a připravuje i pro studium na středních a vysokých uměleckých školách, plní své poslání.

Teoretická část této bakalářské práce je rozdělena do několika částí, které popisují vývoj volného času z hlediska vývoje jedince, jeho zájmů. Je zde popsán historický vývoj trávení volného času mládeže se zaměřením na instituce pro trávení volného času. Důležitou kapitolou je problematika financování institucí pro trávení volného času. Závěr teoretické části je věnován monitoringu vybraného regionu, tedy Prahy 7, v návaznosti na kapitolu, kde jsou popsány nejvýznamnější instituce pro trávení volného času.

Praktická část se věnuje zhodnocení vybrané instituce v letech 2012 a 2013. Je zde řešeno financování instituce, konkrétně problematika platů zaměstnanců, systém úplaty za vzdělávání a popis jednotlivých fondů instituce. Dále jsou vypočteny vybrané ukazatele finanční analýzy. Z dílčích závěrů je vyhodnoceno, zda instituce plní svůj účel.

Klíčová slova: instituce pro trávení volného času, volný čas, mládež, vývoj mládeže, vývoj volného času, příspěvková organizace, financování

Cíl práce a metodika

Tato bakalářská práce je rozdělena do dvou tematických celků. První celek tvoří teoretická část, druhým celkem je část praktická.

V první kapitole teoretické části bude popsán vývoj vztahu mládeže k zájmům, a to především z hlediska mnohostrannosti a jednostrannosti, dále bude popsána motivace a její přínos pro vývoj jedince. V následující kapitole se věnuji historickému vývoji trávení volného času dětí a mládeže včetně popisu vývoje institucí pro trávení volného času a to od raného věku, přes vývoj v období po 2. světové válce, tedy v období tzv. rozdělené Evropy, až do vývoje po roce 1989. Nejvýznamnější instituce jsou popsány z hlediska cílů či zákonů, fungování a přínosu pro vývoj mladého člověka. Dalším bodem je monitoring institucí pro trávení volného času ve vybraném regionu. Mým vybraným regionem je Praha 7, a to ze dvou důvodů. První je důvod, že Základní umělecká škola, která bude detailně popsána v části praktické, se nachází právě v tomto regionu. Druhým je skutečnost, že Praha 7 nabízí velmi široké možnosti trávení volného času pro děti a mládež, což bude v této kapitole také popsáno.

V praktické části této bakalářské práce je popsána jedna z institucí, a to Základní umělecká škola Praha 7 Šimáčkova 16. Bude popsána její historie a celkový popis instituce. Dále se zaměřím na financování a to jak z hlediska příspěvků od zřizovatele této instituce, tak z hlediska úplaty za vzdělávání od samotných žáků této školy. V poslední kapitole se budu věnovat některým ukazatelům finanční analýzy. Pro závěrečné zhodnocení této instituce využiji všech podkladů a informací, které jsem získala a zpracovala. Budu zjišťovat, zda instituce plní stanovený cíl, a to zda plní své poslání.

Výsledky a závěr

Finanční prostředky na platy zaměstnanců nejsou úplně dostačující. Každý rok si škola musí platy dofinancovat, i když získává k financím na plat i provozní dotaci. Dle různých rozvojových programů dostává škola občas dotace – z velké většiny jen na platy pedagogických pracovníků. Zvýšení platu ale bývá v hodnotě pár set korun. Každý rok tedy škola musí s tímto výdajem počítat a nechat si pomyslně tyto finance stranou. Tento problém okrajově souvisí i se vzděláváním dospělých žáků.

Počet dospělých žáků, kterým poskytuje škola stádium je v letošním roce 55. Na tyto žáky škola nedostává žádný příspěvek od státu. Na počátku roku 2013 jich bylo ve škole dokonce 80, což jsou poměrně vysoká čísla, když přihlídneme k průměrným nákladům na jednoho dospělého žáka, které jsou 16 853,-Kč za rok. Škola ale ve skutečnosti vybírá od jednoho dospělého žáka v průměru 6 000,-Kč za rok. Rozdíl tedy činí 10 853,-Kč na osobu a rok. Z pohledu financí doporučuji pokračovat ve snižování vzdělávání dospělých žáků.

Vzdělávání dospělých žáků má ale i druhou stranu. Převážná většina těchto žáků chodí do této školy od malička a jsou to přesně ti žáci, kteří u svého zájmu vydrželi až do dospělosti. Jsou to žáci, kteří reprezentují školu při přehlídkách a soutěžích a umisťují se na předních příčkách. Škola tedy přichází o peníze, ale není ochuzena o prestiž.

Fondy, které škola zřizuje, jsou dobře udržovány. Investiční fond má rostoucí tendenci. Škola prostředky na tomto fondu zbytečně neplýtvá a chová se velmi hospodárně. Je pravda, že v tomto roce měla škola velké štěstí na získání dotací na rekonstrukci oken a sociálních sítí. Pokud by se ale tak nestalo, musela by havarijní situaci financovat z vlastních zdrojů z investičního nebo rezervního fondu. Rezervní fond musel být použit v roce 2013, kdy prostředky z tohoto fondu financovaly výměnu podlahové krytiny a její dofinancování, opravu zámku a piana a pořízení basové flétny. Finanční prostředky, uložené na fondu odměn, neslouží jen k výplatě odměn, ale také k dofinancování platů. Pro dofinancování platů se tento fond využívá každý rok. Fond kulturních a sociálních potřeb má klesající tendenci. Škola kvůli tomu zavedla již mnohá opatření. Například v letošním roce snížila příspěvek zaměstnavatele na penzijní připojištění z 250,-Kč na 150,-Kč.

Čistý pracovní kapitál má kladné hodnoty a meziroční stoupající trend. Škola má tedy dobrou platební schopnost. Ukazatel likvidity nevykazuje úplně dobré výsledky, které jsou způsobeny tím, že instituce není obchodní společností. Z výsledků vychází, že instituce své finanční prostředky nevyužívá úplně efektivně, ale nadruhou stranu je schopna hradit své

závazky z vlastních zdrojů. Instituce nečerpá úvěry, a tak se ukazatel zadluženosti pohybuje v optimálních hodnotách.

Z výše popsaných dílčích závěrů můžeme konstatovat, že tato instituce plní svůj účel z hlediska výchovného – o tom svědčí naplněná kapacita školy a úspěchy jejích žáků i absolventů. Vzhledem k finančním možnostem si škola vede dobře - přes nepříjemné záležitosti jako je dofinancování platů, pohledávka za bývalým ředitelem, je hospodářský výsledek je kladný. Proto bych škole doporučila pokračovat v nastavených trendech.

Seznam použité literatury

1. ČÁP, J. Psychologie mnohostranného vývoje člověka. Praha: Státní pedagogické nakladatelství, 1990. ISBN 80-04-22967-0.
2. PÁVKOVÁ, J. Pedagogika volného času: Teorie, praxe a perspektivy výchovy mimo vyučování a zařízení volného času. Praha: Portál, 2008. ISBN 978-80-7367-423-6.
3. PÁVKOVÁ. Pedagogika volné času [online]. Praha: Universita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014 [cit. 2014-11-08]. ISBN 978-80-7290-666-6. Dostupné z: http://vzdelavani-dvpp.eu/download/opory/final/25_pavkova.pdf
4. PÁVKOVÁ, Jiřina. Pedagogika volného času. Vyd. 3. Praha: Portál, 2002, 231 s. ISBN 80-717-8711-6.
5. KISLINGEROVÁ a HNILICA. Finanční analýza - krok za krokem. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2008. ISBN 978-80-7179-719-5.
6. FUKAČ, J., V. JŮVA a V. SPOUSTA. Metody a formy výchovy ve volném čase: Kultura a umění ve výchově. Brno: MÚ, 1996. ISBN 80-210-1275-7.
7. HOFBAUER, B. Děti, mládež a volný čas. Praha: Portal, 2004. ISBN 80-7178-927-5.
8. SAK, P. Proměny české mládeže. Praha: Petrklíč, 2000. ISBN 80-7229-042-8.